

OTSUSED

EUROOPA KOMISJONI PRESIDENDI OTSUS,

13. oktoober 2011,

ärakuulamise eest vastutava ametniku ülesannete ja pädevuse kohta teatavates konkurentsimenetlustes

(EMPs kohaldatav tekst)

(2011/695/EL)

EUROOPA KOMISJONI PRESIDENT,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut,

võttes arvesse komisjoni töökorda, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 22,

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepinguga (edaspidi „ELi toimimise leping”) konkurentsioiguse jõustamiseks ette nähtud süsteemile uurib komisjon juhtumeid ja teeb nende kohta haldusotsuseid, mis kuuluvad Euroopa Liidu Kohtu teostatava kohtuliku kontrolli alla.

(2) Komisjon peab konkurentsimenetlusi läbi viima õiglaselt, erapooletult ja objektiivselt ning tagama asjaomaste isikute menetlusõiguste austamise vastavalt nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrusele (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieskirjade rakendamise kohta, ⁽²⁾ nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus), ⁽³⁾ komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 773/2004, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaste menetluste teostamist komisjonis ⁽⁴⁾ ning komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 802/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle ⁽⁵⁾ ning samuti

kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu asjakohase kohtupraktikaga. Eelkõige on asjaomaste isikute õigus olla ära kuulatud enne mis tahes konkreetse neid negatiivselt mõjutava otsuse vastuvõtmist Euroopa Liidu õiguse kohane põhiõigus, mida tunnistatakse põhiõiguste hartaga, eelkõige selle artikliga 41 ⁽⁶⁾.

(3) Asjaomaste isikute, muude määruse (EÜ) nr 802/2004 artikli 11 punktis b nimetatud asjaomaste osaliste (edaspidi „muud asjaomased osalised”), määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 7 lõikes 2 nimetatud kaebuse esitajate (edaspidi „kaebuse esitaja”), ning muude kui määruse (EÜ) nr 773/2004 artiklites 5 ja 11 nimetatud isikute ja kolmandate isikute määruse (EÜ) nr 802/2004 artikli 11 tähenduses („kolmas isik”) menetlusõiguste tõhusa kasutamise tagamiseks tuleks vastutus selliste õiguste järgmise kaitsmise eest usaldada sõltumatule isikule, kellel on kogemusi konkurentsiküsimustes ning kes on piisavalt usaldusväärne nende menetluste objektiivsuse, läbipaistvuse ja tulemuslikkuse tagamiseks.

(4) Sel eesmärgil lõi komisjon 1982. aastal ärakuulamise eest vastutava ametniku ametikoha ning vaatas selle läbi komisjoni 12. detsembri 1994. aasta otsusega 94/810/ESTÜ, EÜ komisjonis ärakuulamise eest vastutavate ametnike pädevuse kohta teatavates konkurentsimenetlustes ⁽⁷⁾ ja komisjoni 23. mai 2001. aasta otsusega 2001/462/EÜ, ESTÜ ärakuulamise eest vastutavate ametnike pädevuse kohta teatavates konkurentsimenetlustes ⁽⁸⁾. Euroopa Liidu konkurentsioiguse arenguid silmas pidades on ärakuulamise eest vastutava ametniku rolli vaja selgitada ja täiendavalt tugevdada ning kohandada ärakuulamise eest vastutava ametniku pädevust.

(5) Ärakuulamise eest vastutava ametniku ametikohta peetakse üldiselt oluliseks panuseks komisjoni konkurentsimenetlusele tänu sõltumatusele ja ekspertteadmistele, mida ärakuulamise eest vastutav ametnik on neisse menetlustesse toonud. Konkurentsi peadirektoraadi

⁽¹⁾ EÜT L 308, 8.12.2000, lk 26.

⁽²⁾ ELT L 1, 4.1.2003, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 123, 27.4.2004, lk 18.

⁽⁵⁾ ELT L 133, 30.4.2004, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT C 303, 14.12.2007, lk 1.

⁽⁷⁾ EÜT L 330, 21.12.1994, lk 67.

⁽⁸⁾ EÜT L 162, 19.6.2001, lk 21.

ärakuulamise eest vastutava ametniku sõltumatuse jätku- vaks tagamiseks peaks tema ametikoht olema haldusees- märkidel loodud selle komisjoniliikme juurde, kes vastutab konkreetset konkurentsi eest.

- (6) Ärakuulamise eest vastutav ametnik tuleks ametisse nimetada Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjades ja muude teenistujate teenistustingimustes sätestatud korras. Selle korra kohaselt võib kaaluda ka selliste kandidaatide sobivust, kes ei ole komisjoni ametnikud. Tuleks tagada ärakuulamise eest vastutavate ametnike ametisse nimeta- mise, tööülesannete täitmise lõpetamise ja nende ülevii- mise läbipaistvus.
- (7) Komisjon võib ametisse nimetada ühe ärakuulamise eest vastutava ametniku või mitu ärakuulamise eest vastutavat ametnikku ning peaks tagama neile tugipersonali. Kui ärakuulamise eest vastutav ametnik täheldab huvide konf- likti oma ametiülesannete täitmisel, peaks ta lõpetama juhtumiga tegelemise. Kui ärakuulamise eest vastutav ametnik ei ole võimeline tegutsema, peaks tema ülesan- deid täitma teine ärakuulamise eest vastutav ametnik.
- (8) Ärakuulamise eest vastutav ametnik peaks toimima sõltu- matu vahekohtunikuna, kes püüab lahendada asjaomaste isikute, muude asjaomaste osaliste, kaebuse esitajate või huvitatud kolmandate isikute menetlusõiguste tõhusat kasutamist mõjutavaid küsimusi, kui selliseid küsimusi ei olnud võimalik lahendada nende komisjoni talitustega toimunud eelnevate kontaktide ajal, kes vastutavad selliste konkurentsimenetluse läbiviimise eest ja kes peavad neid menetlusõigusi austama.
- (9) Konkurentsimenetluses ärakuulamise eest vastutava amet- niku volitused tuleks sõnastada selliselt, et oleks tagatud menetlusõiguste, eelkõige õiguse olla ära kuulatud tõhus kasutamine kogu ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 ning määruse (EÜ) nr 139/2004 kohaste komisjoni menetluste ajal.
- (10) Selle rolli tugevdamiseks tuleks ärakuulamise eest vastu- tavale ametnikule anda ülesanne kaitsta ettevõtjate ja ette- võtjate ühenduste menetlusõiguste tõhusat kasutamist seoses komisjoni uurimisvolitustega, mis tulenevad määruse (EÜ) nr 1/2003 V peatükist, samuti nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 artiklist 14, millega antakse komisjonile volitused määrata ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele rahatrahve. Ärakuulamise eest vastutavale ametnikule tuleks anda kõnealuses uurimisetapis eriüle- sanded seoses taotlustega tagada advokaadi ja kliendi teabevahetuse konfidentsiaalsus, õigusega mitte anda ütlusi iseenda vastu, määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 18 lõike 3 kohastele teabe taotlemise otsustele vastamise tähtaegadega ning seoses uurimismeetme rakendamise objektiks olevate ettevõtjate ja ettevõtjate ühenduste õigu-

sega saada teavet oma menetlusliku seisundi kohta, nimelt selle kohta, kas nende suhtes viiakse läbi uurimist, ning kui see on nii, siis kõnealuse uurimise sisu ja eesmärgi kohta. Hinnates taotlusi seoses õigusega mitte anda ütlusi iseenda vastu, võib ärakuulamise eest vastutav ametnik kaaluda, kas ettevõtjate taotlused kaitse saa- miseks on selgelt alusetud ja esitatud üksnes viivitustak- tika kasutamiseks.

- (11) Ärakuulamise eest vastutaval ametnikul peaks olema võimalik hõlbustada selliste taotluste rahuldamist, mille kohaselt on dokument kaitstud advokaadi ja tema kliendi vahelise teabevahetuse konfidentsiaalsusega. Sel eesmärgil lubatakse ärakuulamise eest vastutaval ametnikul taotluse esitanud ettevõtja või ettevõtjate ühenduse nõusolekul asjaomase dokumendiga tutvuda ning teha asjakohaseid soovitusi, viidates kohaldatavale Euroopa Liidu Kohtu praktikale.
- (12) Ärakuulamise eest vastutav ametnik peaks otsustama, kas kolmandatel isikutel piisav huvi, et olla ära kuulatud. Tarbijahühendusi, kes esitavad taotluse olla ära kuulatud, tuleks üldjuhul käsitada piisavat huvi omavatena, kui menetlus käsitleb lõpptarbijatele kasutamiseks mõeldud tooteid ja teenuseid või tooteid ja teenuseid, mis on ette nähtud otseseks lisamiseks sellistesse toodetesse või otseseks kasutamiseks koos selliste teenustega.
- (13) Ärakuulamise eest vastutav ametnik peaks otsustama, kas lubada kaebuse esitajad ja huvitatud isikud suulisele ärakuulamisele, võttes arvesse nende võimalikku panust juhtumi asjakohaste faktide selgitamisse.
- (14) Asjaomaste isikute õigus olla ära kuulatud enne nende huve kahjustava lõpliku otsuse tegemist on tagatud nende õigusega vastata kirjalikult komisjoni esialgsetele seis- kohtadele, mis on esitatud vastuväidetes, ning nende õigusega esitada oma argumentid vastava taotluse korral suulisel ärakuulamisel. Nende õiguste tõhusaks kasutami- seks on isikutel, kellele vastuväited on adresseeritud, õigus saada juurdepääs komisjoni uurimistoimikule.
- (15) Selleks et kaitsta nende isikute kaitseõiguste tõhusat kasu- tamist, kellele vastuväited on adresseeritud, peaks ärakuu- lamise eest vastutav ametnik vastutama selle tagamise eest, et lahendatakse toimikule juurdepääsu või ärisala- duste ja muu konfidentsiaalse teabe kaitsmist käsitlevad vaidlused kõnealuste isikute ja komisjoni konkurentsi peadirektoraadi vahel. Erandjuhtudel võib ärakuulamise eest vastutav ametnik kuni toimikule juurdepääsu käsit- leva vaidluse lahendamiseni peatada tähtaja arvestamise, mille jooksul vastuväidete adressaat peaks nendele vastu- väidetele vastama, kui adressaadil ei ole võimalik ette- nähtud tähtaja jooksul vastata ning tähtaja pikendamine ei oleks sel hetkel asjakohane lahendus.

- (16) Selleks et kaitsta menetlusõiguste tõhusat kasutamist, austades samal ajal õigustatud huvi tagada andmete konfidentsiaalsus, peaks ära kuulamise eest vastutaval ametnikul olema vajaduse korral võimalik anda korraldus konkreetsete meetmete võtmiseks seoses komisjoni toimikule juurdepääsuga. Eelkõige peaks ära kuulamise eest vastutaval ametnikul olema õigus otsustada, et toimiku osad tehakse juurdepääsu taotlevale isikule kättesaadavaks piiratud viisil, näiteks piirates juurdepääsuõigusega isikute kategooriate arvu ning juurdepääsetava teabe kasutamist.
- (17) Ära kuulamise eest vastutav ametnik peaks vastutama otsuste tegemise eest, mis käsitlevad vastuväidetele, täiendavatele vastuväidetele või asjaolusid käsitlevale kirjale vastamiseks ettenähtud tähtaegade pikendamist või selliste tähtaegade pikendamist, mille jooksul võivad esitada märkusi muud asjaomased osalised, kaebuse esitajad või huvitatud isikud, kui mis tahes selliste isikute ja konkurentsi peadirektoraadi vahel esinevad erimeelsused.
- (18) Ära kuulamise eest vastutav ametnik peaks edendama suulise ära kuulamise tulemuslikkust, võttes muu hulgas kõik asjakohased ettevalmistavad meetmed, sealhulgas saates piisavalt aegsasti enne ära kuulamist laiali osalejate esialgse nimekirja ja esialgse päevakorra.
- (19) Suuline ära kuulamine võimaldab isikutel, kellele komisjon on vastuväited adresseerinud, ja muudel asjaomastel osalistel kasutada oma õigust olla ära kuulatud ka sellega, et nad saavad suuliselt esitada oma argumentid komisjonile, keda peaksid esindama konkurentsi peadirektoraat ning muud talitused, kes osalevad komisjoni tehtava otsuse edasises ettevalmistamises. See peaks andma täiendava võimaluse tagada, et kõiki asjakohaseid fakte – nii asjaomaste isikute jaoks soodsaid kui ka ebasoodsaid fakte, sealhulgas väidetava rikkumise raskust ja kestusega seonduvaid faktilisi andmeid – selgitatakse nii palju kui võimalik. Suuline ära kuulamine peaks võimaldama isikutel esitada oma argumentid ka nende küsimuste kohta, mis võivad olla olulised võimalike rahatrahvide määramisel.
- (20) Suulise ära kuulamise tulemuslikkuse tagamiseks võib ära kuulamise eest vastutav ametnik lubada isikutel, kellele vastuväited on adresseeritud, muudel asjaomastel isikutel, kaebuse esitajatel, teistel ära kuulamisele kutsutud isikutel, komisjoni talitustel ja liikmesriikide ametiasutustel esitada ära kuulamise ajal küsimusi. Selle tagamiseks, et kõik osalejad saaksid end vabalt väljendada, ei tohiks suuline ära kuulamine olla avalik. Sellepärast tuleks suulisel ära kuulamisel avaldatud teavet kasutada ainult ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaldamisega seotud kohtu- ja/või haldusmenetluse otstarbel. Kui see on põhjendatud ärisaladuste ja muu konfidentsiaalse teabe kaitsmise eesmärgil, peaks ära kuulamise eest vastutaval ametnikul olema võimalik kuulata isikuid kinnisel istungil.
- (21) Menetluse osalistel, kes teevad ettepaneku kohustuste võtmiseks vastavalt määruse (EÜ) nr 1/2003 artiklile 9, ning isikutel, kes osalevad kartellijuhtumitega seotud kokkuleppemenetlustes vastavalt määruse (EÜ) nr 773/2004 artiklile 10a, peaks olema võimalik pöörduda ära kuulamise eest vastutava ametniku poole seoses oma menetlusõiguste tõhusa kasutamisega.
- (22) Ära kuulamise eest vastutav ametnik peaks andma aru selle kohta, kuidas austatakse menetlusõiguste tõhusat kasutamist kogu konkurentsimenetluse jooksul. Peale selle ja lisaks tema aruandmisfunktsioonile peaks ära kuulamise eest vastutaval ametnikul olema õigus esitada tähelepanekuid menetluse edasise edenemise ja objektiivsuse kohta ning seeläbi aidata kaasa selle tagamisele, et konkurentsimenetlus viiakse läbi kõigi asjakohaste faktide usaldusväärse hindamise alusel.
- (23) Füüsilisi isikuid käsitleva teabe avalikustamise korral peaks ära kuulamise eest vastutav ametnik pöörama erilist tähelepanu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusele (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽¹⁾).
- (24) Otsus 2001/462/EÜ, ESTÜ tuleks kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

1. PEATÜKK

ÄRA KUULAMISE EEST VASTUTAVA AMETNIKU ROLL, AMETISSE NIMETAMINE JA ÜLESANDED

Artikkel 1

Ära kuulamise eest vastutav ametnik

1. Konkurentsimenetluse jaoks nimetatakse ametisse üks ära kuulamise eest vastutav ametnik või mitu ära kuulamise eest vastutavat ametnikku, kelle volitused ja ülesanded on sätestatud käesolevas otsuses.

2. Ära kuulamise eest vastutav ametnik seisab menetlusõiguste tõhusa kasutamise eest Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 rakendamiseks ning määruse (EÜ) nr 139/2004 alusel komisjonis läbiviidava konkurentsimenetluse (edaspidi „konkurentsimenetlus”) kohaselt.

Artikkel 2

Ametisse nimetamine, tööülesannete täitmise lõpetamine ja asendamine

1. Ära kuulamise eest vastutava ametniku nimetab ametisse komisjon. Teade ametisse nimetamise kohta avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Ära kuulamise eest vastutava ametniku tööülesannete täitmise katkestamine, lõpetamine või ametniku üleviimine toimub komisjoni põhjendatud otsuse alusel. See otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽¹⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

2. Ärakuulamise eest vastutava ametniku ametikoht luuakse halduseesmärkidel selle komisjoniliikme juurde, kes vastutab konkreetset konkurentsiküsimuste eest (edaspidi „pädev komisjoni liige”).

3. Kui ärakuulamise eest vastutav ametnik ei saa oma ülesandeid täita, asendab teda teine ärakuulamise eest vastutav ametnik. Kui ükski ärakuulamise eest vastutav ametnik ei saa oma ülesandeid täita, määrab pädev komisjoni liige, olles vajaduse korral pidanud nõu ärakuulamise eest vastutava ametnikuga, ärakuulamise eest vastutava ametniku kohustuste täitmiseks teise pädeva komisjoni ametniku, kes ei ole asjaomase juhtumiga seotud.

4. Tegelik või potentsiaalse huvide konflikti puhul hoidub ärakuulamise eest vastutav ametnik juhtumi kohta otsuse tegemisest. Kohaldatakse lõiget 3.

Artikkel 3

Tegevuspõhimõtted

1. Oma ülesannete täitmisel tegutseb ärakuulamise eest vastutav ametnik sõltumatult.

2. Oma ülesannete täitmisel võtab ärakuulamise eest vastutav ametnik arvesse vajadust konkurentsieskirjade tõhusta rakendamise järele kooskõlas Euroopa Liidu kehtivate õigusaktide ning Euroopa Liidu Kohtu kehtestatud põhimõtetega.

3. Oma ülesannete täitmisel on ärakuulamise eest vastutaval ametnikul juurdepääs Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 ning määruse (EÜ) nr 139/2004 alusel komisjonis läbiviidava konkurentsimenetlusega seotud mis tahes toimikutele igal ajal sellise menetluse jooksul.

4. Konkurentsi peadirektoraadis juhtumi uurimise eest vastutav direktor (edaspidi „vastutav direktor”) hoiab ärakuulamise eest vastutavat ametnikku kursis menetluse käiguga.

5. Ärakuulamise eest vastutav ametnik võib esitada pädevale komisjoni liikmele tähelepanekuid mis tahes küsimuses, mis on seotud komisjoni mis tahes konkurentsimenetlusega.

6. Kui ärakuulamise eest vastutav ametnik esitab pädevale komisjoni liikmele põhjendatud soovitusi või teeb otsuseid käesoleva otsuse kohaselt, esitab ärakuulamise eest vastutav ametnik nende dokumentide koopia vastutavale direktorile ja komisjoni õigustalitusele.

7. Kõik küsimused, mis käsitlevad asjaomaste isikute, muude määruse (EÜ) nr 802/2004 artikli 11 punktis b nimetatud asjaomaste osaliste esitajate (edaspidi „muud asjaomased osalised”), määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 7 lõikes 2 nimetatud kaebuse esitajate (edaspidi „kaebuse esitaja”) ning sellises menetluses osalevate käesoleva otsuseartikli 5 tähenduses huvitatud kolmandate isikute menetlusõiguste tõhusat kasutamist, esitavad need isikud kõigepealt konkurentsi peadirektoraadile. Kui küsimust ei lahendata, võib selle edastada ärakuulamise eest vastu-

tavale ametnikule sõltumatuks läbivaatamiseks. Sellise meetmega seotud taotlused, mille suhtes kohaldatakse tähtaega, tuleb esitada piisavalt aegsasti algselt määratud tähtaja jooksul.

2. PEATÜKK

UURIMINE

Artikkel 4

Menetlusõigused uurimisetapis

1. Ärakuulamise eest vastutav ametnik kaitseb nende menetlusõiguste tõhusat kasutamist, mis on seotud määruse (EÜ) nr 1/2003 V peatüki kohaste komisjoni uurimisvolituste kasutamisega ning menetlustega, mille tulemusena võidakse määrata rahatrahve määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 14 kohaselt.

2. Eelkõige on ärakuulamise eest vastutaval ametnikul järgmised ülesanded, võttes arvesse artikli 3 lõiget 7:

a) ettevõtjad või ettevõtjate ühendused võivad paluda, et ärakuulamise eest vastutav ametnik uuriks väiteid, mille kohaselt kehtib dokumendi suhtes, mis on komisjoni poolt nõutav määruse (EÜ) nr 1/2003 artiklite 18, 20 või 21 antud volituste teostamisel, määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 13 kohaste kontrollide raames või seoses uurimismeetmetega selliste menetluste raames, mille tulemusel võidakse määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 14 alusel määrata rahatrahv, ning mida komisjonile ei esitatud, advokaadi ja tema kliendi teabevahetuse konfidentsiaalsus Euroopa Liidu Kohtu praktika tähenduses. Ärakuulamise eest vastutav ametnik võib küsimuse läbi vaadata üksnes juhul, kui väite esitanud ettevõtja või ettevõtjate ühendus nõustub, et ärakuulamise eest vastutav ametnik tutvub teabega, mille suhtes kehtib väite kohaselt advokaadi ja kliendi teabevahetuse konfidentsiaalsus, ning seonduvate dokumentidega, mida ärakuulamise eest vastutav ametnik peab läbivaatamiseks vajalikuks. Avaldamata potentsiaalselt konfidentsiaalset teavet, edastab ärakuulamise eest vastutav ametnik vastutavale direktorile ning asjaomasele ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele oma esialgse seisukoha ning võib astuda asjakohaseid samme mõlemale poolele vastuvõetava lahenduse leidmiseks. Kui lahendust ei leita, võib ärakuulamise eest vastutav ametnik koostada pädevale komisjoni liikmele põhjendatud soovitusi, avaldamata seejuures dokumendi potentsiaalselt konfidentsiaalset sisu. Taotluse esitanud isik saab kõnealuse soovitusi koopia;

b) kui määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 18 lõike 2 kohase teabenõude aadressaat keeldub sellises teabenõudes esitatud küsimusele vastamast, kasutades õigust mitte anda ütlusi iseenda vastu, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Kohtu praktikaga, võib ta piisavalt aegsasti pärast teabenõude saamist edastada küsimuse ärakuulamise eest vastutavale ametnikule. Asjakohastel juhtudel ja võttes arvesse vajadust vältida põhjendamatu viivitusi menetluses, võib ärakuulamise eest vastutav ametnik esitada põhjendatud soovitusi selle kohta,

kas on kohaldatav õigus mitte anda ütlusi iseenda vastu, ning teavitada vastutavat direktorit tehtud järeldustest, mida tuleb seejärel võtta arvesse kõigi määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 18 lõike 3 kohaste otsuste tegemisel. Teabenõude adressaadile antakse põhjendatud soovitus koopia;

- c) kui määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 18 lõike 3 kohase teabe taotlemise otsuse adressaat leiab, et talle vastamiseks antud tähtaeg on liiga lühike, võib ta edastada küsimuse ärakuulamise eest vastutavale ametnikule piisavalt aegsasti enne algselt määratud tähtaja möödumist. Ärakuulamise eest vastutav ametnik teeb otsuse selle kohta, kas tähtaega tuleks pikendada, võttes arvesse teabenõude pikkust ja keerukust ning uurimise nõudeid;
- d) ettevõtjatel või ettevõtjate ühendustel, kelle suhtes komisjon rakendab uurimismeedet määruse (EÜ) nr 1/2003 V peatüki alusel, on õigus saada teavet oma menetlusliku seisundi kohta, nimelt selle kohta, kas nende suhtes viiakse läbi uurimist, ning kui see on nii, siis kõnealuse uurimise sisu ja eesmärgi kohta. Kui selline ettevõtja või ettevõtjate ühendus leiab, et konkurentsi peadirektooraat ei ole teda tema menetluslikust seisundist nõuetekohaselt teavitanud, võib ta saata küsimuse lahendamiseks ärakuulamise eest vastutavale ametnikule. Ärakuulamise eest vastutav ametnik teeb otsuse, millest konkurentsi peadirektooraat teavitab seda ettevõtjat või ettevõtjate ühendust, kes esitas taotluse oma menetlusliku seisundi kohta. Kõnealune otsus edastatakse taotluse esitanud ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele.

3. PEATÜKK

ÄRAKUULAMISTAOTLUSED

Artikkel 5

Huvitatud kolmandad isikud

1. Muud kui määruse (EÜ) nr 773/2004 artiklites 5 ja 11 nimetatud isikud ja kolmandad isikud määruse (EÜ) nr 802/2004 artikli 11 tähenduses („kolmas isik“) esitavad ärakuulamistaotlused kooskõlas määruse (EÜ) nr 773/2004 artikli 13 lõikega 1 ning määruse (EÜ) nr 802/2004 artikliga 16. Taotlused esitatakse kirjalikult ning nendes selgitatakse taotluse esitaja huvi menetluse tulemus vastu.

2. Ärakuulamise eest vastutav ametnik otsustab kolmandate isikute ärakuulamise üle pärast vastutava direktoriga konsulteerimist. Kui ärakuulamise eest vastutav ametnik hindab, kas kolmandal isikul on piisav huvi, võtab ta arvesse, kas ja mil määral mõjutab konkurentsimenetluse raames uuritav tegevus piisavalt taotlejat või kas taotleja vastab määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 18 lõike 4 tingimustele.

3. Kui ärakuulamise eest vastutav ametnik leiab, et taotluse esitaja ei ole tõendanud piisavat huvi, et olla ära kuulatud, teatab ta taotluse esitajale kirjalikult oma seisukoha põhjenduse. Määratakse kindlaks tähtaeg, mille jooksul võib taotluse esitaja

esitada kirjalikult oma seisukohad. Kui taotluse esitaja esitab oma kirjalikud seisukohad ärakuulamise eest vastutava ametniku määratud tähtaja jooksul ning kirjalikult esitatud teabe alusel ei jõuta teistsugusele järeldusele, koostatakse selle kohta põhjendatud otsus, mis tehakse teatavaks taotluse esitajale.

4. Ärakuulamise eest vastutav ametnik teatab konkurentsimenetluse osalistele alates menetluse algatamisest määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 11 lõike 6 alusel või määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 6 lõike 1 punkti c alusel ärakuulatavate huvitatud kolmandate isikute nimed, välja arvatud juhul, kui selline avaldamine kahjustaks tõsiselt isikut või ettevõtjat.

Artikkel 6

Õigus olla ära kuulatud; kaebuse esitajate ja kolmandate isikute osalemine suulisel ärakuulamisel

1. Kui isikud, kellele komisjon on adresseerinud vastuväited, või muud asjaomased osalised esitavad sellekohase taotluse, viib ärakuulamise eest vastutav ametnik läbi suulise ärakuulamise, et kõnealused isikud saaksid oma kirjalikult esitatud teavet veelgi selgitada.

2. Kui see on asjakohane, võib ärakuulamise eest vastutav ametnik pärast vastutava direktoriga konsulteerimist otsustada anda kaebuse esitajatele ja huvitatud kolmandatele isikutele artikli 5 tähenduses võimaluse väljendada oma seisukohti suulisel ärakuulamisel, kus kuulatakse isikuid, kellele esitati vastuväited, eeldusel et nad taotlevad seda oma kirjalikes märkustes. Ärakuulamise eest vastutav ametnik võib samuti kutsuda kolmandate riikide konkurentsiasutuste esindajaid osalema suulisel ärakuulamisel vaatlejatena kooskõlas Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel sõlmitud lepingutega.

4. PEATÜKK

JURDEPÄÄS TOIMIKULE, KONFIDENTSIAALSUS JA ÄRISALADUSED

Artikkel 7

Juurdepääs toimikule ning juurdepääs dokumentidele ja teabele

1. Kui isikul, kes on kasutanud oma õigust saada juurdepääs toimikule, on alust arvata, et komisjoni valduses on dokumendid, mida ei ole talle avaldatud ning et need dokumendid on vajalikud ärakuulamisõiguse nõuetekohaseks kasutamiseks, võib ta esitada artikli 3 lõikes 7 sätestatud korras ärakuulamise eest vastutavale ametnikule põhjendatud taotluse saada juurdepääs nendele dokumentidele.

2. Artikli 3 lõikes 7 sätestatud korras võivad muud asjaomased osalised, kaebuse esitajad ja huvitatud kolmandad isikud artikli 5 tähenduses esitada ärakuulamise eest vastutavale ametnikule põhjendatud taotluse, kui tegemist on järgmiste isikutega:

- a) muud asjaomased osalised, kellel on alust arvata, et neile ei ole teatatud teatist esitavatele osalistele adresseeritud vastuväidetest vastavalt määruse (EÜ) nr 802/2004 artikli 13 lõikele 2;
- b) kaebuse esitaja, kellele komisjon on teatanud oma kavatsusest lükata kaebus tagasi määruse (EÜ) nr 773/2004 artikli 7 lõike 1 alusel ning kellel on alust arvata, et komisjoni valduses on dokumendid, mida ei ole talle avaldatud ning et need dokumendid on vajalikud tema määruse (EÜ) nr 773/2004 artikli 8 lõike 1 kohaste õiguste tõhusaks kasutamiseks;
- c) kaebuse esitaja, kes leiab, et ta ei ole saanud vastuväidete mittekonfidentsiaalset versiooni vastavalt määruse (EÜ) nr 773/2004 artikli 6 lõikele 1 või et vastuväidete mittekonfidentsiaalne versioon ei ole koostatud sellisel viisil, mis võimaldaks tal tõhusalt kasutada oma õigusi, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse kokkuleppemenetlust;
- d) huvitatud kolmas isik artikli 5 tähenduses, kellel on alust arvata, et teda ei ole teavitatud menetluse laadist ja sisust vastavalt määruse (EÜ) nr 773/2004 artikli 13 lõikele 1 ning määruse (EÜ) nr 802/2004 artikli 16 lõikele 1. Sama kehtib kaebuse esitaja kohta sellise juhtumi puhul, mille raames kohaldatakse kokkuleppemenetlust, kui kaebuse esitajal on alust arvata, et teda ei ole teavitatud menetluse laadist ja sisust vastavalt määruse (EÜ) nr 773/2004 artikli 6 lõikele 1.

3. Ärakuulamise eest vastutav ametnik teeb põhjendatud otsuse talle lõigete 1 või 2 alusel adresseeritud taotluse kohta ning edastab selle otsuse taotluse esitanud isikule ja mis tahes teistele menetlusega seotud isikutele.

Artikkel 8

Ärisaladused ja muu konfidentsiaalne teave

1. Kui komisjon kavatseb avalikustada teavet, mis võib kujutada endast mis tahes ettevõtja või isiku ärisaladust või muud konfidentsiaalset teavet, teatab konkurentsi peadirektoraat asjaomasele ettevõtjale või isikule kirjalikult sellisest kavatsusest ning esitab põhjused. Määratakse tähtaeg, mille jooksul võib asjaomane ettevõtja või isik esitada kirjalikke märkusi.

2. Kui asjaomane ettevõtja või isik ei nõustu teabe avalikustamisega, võib ta edastada küsimuse ärakuulamise eest vastutavale ametnikule. Kui ärakuulamise eest vastutav ametnik leiab, et teavet võib avalikustada, sest see ei kujuta endast ärisaladust või muud liiki konfidentsiaalset teavet või kui sellise teabe avalikustamiseks on ülekaalukas huvi, siis koostatakse selle kohta põhjendatud otsus, mis tehakse teatavaks asjaomasele

ettevõtjale või isikule. Otsuses määratakse kindlaks tähtaeg, pärast mida teave avalikustatakse. See tähtaeg ei tohi olla lühem kui üks nädal teatamise kuupäevast arvates.

3. Esimest ja teist lõiget kohaldatakse *mutatis mutandis* teabe avalikustamise suhtes Euroopa Liidu Teatajas.

4. Kui see on asjakohane selleks, et tasakaalustada isikute kaitseõiguste tõhusat kasutamist ja õigustatud huvi tagada andmete konfidentsiaalsus, võib ärakuulamise eest vastutav ametnik otsustada, et toimiku need osad, mis on hädavajalikud isiku kaitseõiguste tõhusaks kasutamiseks, tehakse juurdepääsu taotlevale isikule kättesaadavaks piiratud viisil, kusjuures avaldamise üksikasjad määrab kindlaks ärakuulamise eest vastutav ametnik.

5. PEATÜKK

TÄHTAEGADE PIKENDAMINE

Artikkel 9

Tähtaja pikendamise taotlused

1. Kui vastuväidete adressaat leiab, et vastuväidetele vastamiseks antud tähtaeg on liiga lühike, võib ta taotleda selle tähtaja pikendamist, esitades selleks vastutavale direktorile adresseeritud põhjendatud taotluse. Sellise taotluse peab esitama piisavalt aegsasti enne algse tähtaja möödumist ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaste menetluste puhul ning vähemalt viis tööpäeva enne algse tähtaja möödumist määruse (EÜ) nr 139/2004 kohaste menetluste puhul. Sellise taotluse rahuldamata jätmise korral või kui vastuväidete adressaat, kes tähtaja pikendamist taotleb, ei nõustu antud pikenduse kestusega, võib see adressaat enne algse tähtaja möödumist edastada küsimuse läbivaatamiseks ärakuulamise eest vastutavale ametnikule. Pärast vastutava direktori seisukohtade ärakuulamist otsustab ärakuulamise eest vastutav ametnik, kas tähtaja pikendamine on vajalik, et vastuväidete adressaadil oleks võimalik tõhusalt kasutada oma õigust olla ära kuulatud, võttes samuti arvesse vajadust vältida põhjendamatu viivitusi menetluses. ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaste menetluste puhul võtab ärakuulamise eest vastutav ametnik muu hulgas arvesse järgmisi aspekte:

- toimiku maht ja keerukus;
- kas vastuväidete adressaadil, kes tähtaja pikendamist taotleb, on olnud varem juurdepääsu teabele;
- mis tahes muud objektiivsed takistused, millega taotlust esitav vastuväidete adressaat võib oma seisukohtade esitamisel kokku puutuda.

Esimese lõigu punkti a hindamisel võib arvesse võtta rikkumiste arvu, rikkumise väidetavat kestust, dokumentide mahtu ja arvu ja/või eksperthinnangute mahtu ja keerukust.

2. Kui muud asjaomased osalised, kaebuse esitaja või huvitatud kolmas isik artikli 5 tähenduses leiab, et talle seisukohtade esitamiseks antud tähtaeg on liiga lühike, võib ta taotleda kõnealuse tähtaja pikendamist, esitades selleks vastutavale direktorile adresseeritud põhjendatud taotluse piisavalt aegsasti enne algse tähtaja möödumist. Sellise taotluse rahuldamata jätmise korral või kui muu asjaomane osaline, kaebuse esitaja või huvitatud kolmas isik ei nõustu selle otsusega, võib ta edastada küsimuse läbivaatamiseks ärakuulamise eest vastutavale ametnikule. Pärast vastutava direktori seisukohtade ärakuulamist otsustab ärakuulamise eest vastutav ametnik, kas tähtaega tuleks pikendada.

6. PEATÜKK

SUULINE ÄRAKUULAMINE

Artikkel 10

Korraldus ja eesmärk

1. Ärakuulamise eest vastutav ametnik korraldab ja viib läbi ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 rakendamise sätetega ning määrusega (EÜ) nr 139/2004
2. Suulise ärakuulamise viib ärakuulamise eest vastutav ametnik läbi täiesti sõltumatult.
3. Ärakuulamise eest vastutav ametnik tagab ärakuulamise nõuetekohase läbiviimise ning aitab kaasa ärakuulamise ja selle põhjal tehtud otsuste objektiivsusele.
4. Ärakuulamise eest vastutav ametnik tagab, et suulisel ärakuulamisel antakse vastuväidete adressaatidele, muudele asjaomastele osalistele ning samuti kaebuse esitajatele ja huvitatud kolmandatele isikutele artikli 5 tähenduses, kes on lubatud suulisele ärakuulamisele, piisav võimalus esitada oma seisukohad komisjoni esialgsete järelduste kohta.

Artikkel 11

Suulise ärakuulamise ettevalmistamine

1. Ärakuulamise eest vastutav ametnik vastutab suulise ärakuulamise ettevalmistamise eest ning võtab sellega seoses asjakohaseid meetmeid. Suulise ärakuulamise nõuetekohase ettevalmistamise tagamiseks võib ärakuulamise eest vastutav ametnik pärast vastutava direktoriga konsulteerimist esitada ärakuulamisele kutsutud isikutele enne ärakuulamist loetelu küsimustest, mille kohta neil palutakse oma seisukohad esitada. Ärakuulamise eest vastutav ametnik võib samuti teha ärakuulamisele kutsutud isikutele teatavaks arutelu põhivaldkonnad, võttes eelkõige arvesse fakte ja küsimusi, mida suulist ärakuulamist taotlenud vastuväidete adressaadid soovivad tõstatada.
2. Selleks võib ärakuulamise eest vastutav ametnik pärast vastutava direktoriga konsulteerimist korraldada ärakuulamisele kutsutud isikute ja vajaduse korral komisjoni talitustega ärakuulamist ettevalmistava koostamise.

3. Ärakuulamise eest vastutav ametnik võib paluda, et ärakuulamisele kutsutud isikud teavitaksid teda eelnevalt kirjalikult nende kavandavate seisukohtade põhisisust.

4. Ärakuulamise eest vastutav ametnik võib määrata kõigile suulisele ärakuulamisele kutsutud isikutele tähtaja, mille jooksul nad peavad esitama neid ärakuulamisel esindavate isikute nimekirja. Ärakuulamise eest vastutav ametnik teeb selle nimekirja kättesaadavaks kõigile suulisele ärakuulamisele kutsutud isikutele piisavalt aegsasti enne ärakuulamise toimumise kuupäeva.

Artikkel 12

Ajastamine ja läbiviimine

1. Pärast konsulteerimist vastutava direktoriga määrab ärakuulamise eest vastutav ametnik kindlaks ärakuulamise kuupäeva, kestuse ja koha. Kui taotletakse ärakuulamise edasilükkamist, otsustab ärakuulamise eest vastutav ametnik, kas seda lubada või mitte.
2. Ärakuulamise eest vastutav ametnik otsustab, kas ärakuulamise ajal võib lubada uute dokumentide esitamist ning millised isikud tuleks iga osaleja nimel ära kuulata.
3. Ärakuulamise eest vastutav ametnik võib lubada isikutele, kellele vastuväited on adresseeritud, muudel asjaomastel osalistel, kaebuse esitajatel, teistel ärakuulamisele kutsutud isikutele, komisjoni talitustel ja liikmesriikide ametiasutustel esitada ärakuulamise ajal küsimusi. Kui erandjuhul ei ole küsimusele võimalik suulise ärakuulamise ajal täielikult või osaliselt vastata, võib ärakuulamise eest vastutav ametnik lubada vastata küsimusele kindlaksmääratud tähtaja jooksul kirjalikult. Sellised kirjalikud vastused saadetakse kõigile suulisel ärakuulamisel osalejatele, välja arvatud juhul, kui ärakuulamise eest vastutav ametnik otsustab teisiti, et kaitsta vastuväidete adressaadi kaitseõigusi või mis tahes isiku ärisaladusi või muud konfidentsiaalset teavet.
4. Ärakuulamiseõiguse tagamiseks võib ärakuulamise eest vastutav ametnik pärast vastutava direktoriga konsulteerimist anda muudele asjaomastele osalistele, kaebuse esitajatele või huvitatud kolmandatele isikutele võimaluse esitada pärast suulist ärakuulamist täiendavaid kirjalikke märkusi. Ärakuulamise eest vastutav ametnik määrab kindlaks tähtaja selliste märkuste esitamiseks. Komisjon ei ole kohustatud arvesse võtma kirjalikke märkusi, mis saavad pärast kõnealust kuupäeva.

Artikkel 13

Ärisaladuste ja teabe konfidentsiaalsuse kaitsmine suulise ärakuulamise ajal

Isik kuulatakse tavaliselt ära kõigi teiste suulisele ärakuulamisele kutsutud isikute juuresolekul. Ärakuulamise eest vastutav ametnik võib samuti otsustada kuulata isikud ära eraldi kinnisel istungil, võttes arvesse nende seaduslikku huvi kaitsta oma ärisaladusi ja muud konfidentsiaalset teavet.

7. PEATÜKK

VAHEARUANNE NING ÕIGUS ESITADA TÄHELEPANEKUID

Artikkel 14

Vahearuanne ja tähelepanekud

1. Ära kuulamise eest vastutav ametnik esitab pädevale komisjoni liikmele vahearuanne ära kuulamise kohta ning järeldused, millele ta jõudis seoses ära kuulamise õiguse tõhusa kasutamise kohta. Selles aruandes esitatud tähelepanekud käsitlevad menetluslikku laadi probleeme, sealhulgas järgmist:

- a) dokumentide avalikustamist ja toimikule juurdepääsu;
- b) vastuväidetele vastamise tähtaegu;
- c) ära kuulamise järgimist;
- d) suulise ära kuulamise nõuetekohast läbiviimist.

Aruande koopia antakse konkurentsi peadirektoraadi peadirektorile, vastutavale direktorile ja teistele pädevatele komisjoni talitustele.

2. Lisaks lõikes 1 osutatud aruandele ja sellest eraldi võib ära kuulamise eest vastutav ametnik esitada tähelepanekuid menetluse edasise käigu ja erapooletuse kohta. Seda tehes püüab ära kuulamise eest vastutav ametnik eelkõige tagada, et komisjoni otsuste eelnõude koostamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse kõiki asjakohaseid fakte, olenemata sellest, kas need on asjaomaste isikute jaoks soodsad või ebasoodsad, sealhulgas mis tahes rikkumise raskusastme ja kestusega seotud faktilisi andmeid. Sellised tähelepanekud võivad muu hulgas olla seotud vajadusega täiendada teabe, teatavate vastuväidete tühistamise ja täiendavate vastuväidete esitamise järele või soovitud täiendavate uurimismeetmete võtmise kohta vastavalt määruse (EÜ) nr 1/2003 V peatükile.

Konkurentsi peadirektoraadi peadirektorit, vastutavat direktorit ja õigustalitust teavitatakse sellistest tähelepanekutest.

8. PEATÜKK

KOHUSTUSED JA KOKKULEPPED

Artikkel 15

Kohustused ja kokkulepped

1. Menetluse osalised, kes teevad määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 9 kohaselt ettepaneku kohustuste võtmiseks seoses komisjoni esialgses hinnangus tõstatatud küsimuste lahendamiseks, võivad artikli 9 kohase menetluse jooksul pöörduda igal ajal ära kuulamise eest vastutava ametniku poole, et tagada oma menetlusõiguste tõhus kasutamine.

2. Kartellijuhtumit käsitleva menetluse osalised, kes kasutavad kokkuleppemenetlust vastavalt määruse (EÜ) nr 773/2004 artik-

lile 10a, võivad kokkuleppemenetluse jooksul pöörduda igal ajal ära kuulamise eest vastutava ametniku poole, et tagada oma menetlusõiguste tõhus kasutamine.

9. PEATÜKK

LÕPPARUANNE

Artikkel 16

Sisu ja edastamine enne otsuse vastuvõtmist

1. Ära kuulamise eest vastutav ametnik koostab kõnealusel küsimuses nõuandekomiteele esitatava otsuse eelnõu alusel kirjaliku lõpparuande, mis käsitleb menetlusõiguste tõhusa kasutamise tagamist kogu menetluse jooksul, nagu on osutatud artikli 14 lõikes 1. Kõnealusel aruandes võetakse samuti arvesse seda, kas otsuse eelnõus käsitletakse ainult vastuväiteid, mille suhtes on isikutele antud võimalus esitada oma seisukohad.

2. Lõpparuanne esitatakse pädevale komisjoni liikmele, konkurentsi peadirektoraadi peadirektorile, vastutavale direktorile ja teistele pädevatele komisjoni talitustele. See edastatakse liikmesriikide pädevatele asutustele ja EFTA järelevalveametile kooskõlas Euroopa Majanduspiirkonna lepingu protokollide 23 ja 24 koostöösätetele.

Artikkel 17

Esitamine komisjonile ja avaldamine

1. Ära kuulamise eest vastutava ametniku lõpparuanne esitatakse komisjonile koos komisjonile esitatud otsuse eelnõuga; sellega tagatakse, et kui komisjon teeb üksikjuhtumi kohta otsuse, on tal olemas kogu asjakohane teave menetluse käigu kohta ning selle kohta, et kogu menetluse jooksul tagati menetlusõiguste tõhus kasutamine.

2. Võttes arvesse otsuse eelnõusse tehtavaid mis tahes muudatusi, võib ära kuulamise eest vastutav ametnik muuta lõpparuannet enne otsuse vastuvõtmist komisjoni poolt.

3. Komisjon edastab ära kuulamise eest vastutava ametniku lõpparuande koos otsusega otsuse adressaatidele. Komisjon avaldab ära kuulamise eest vastutava ametniku lõpparuande koos otsusega *Euroopa Liidu Teatajas*, võttes arvesse ettevõtjate õigustatud huvi oma ärisaladuste kaitsmisel.

10. PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 18

Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

1. Otsus 2001/462/EÜ, ESTÜ tunnistatakse kehtetuks.

2. Otsuse 2001/462/EÜ, ESTÜ alusel juba tehtud menetluslikud toimingud jäävad jõusse. Seoses enne käesoleva otsuse jõustumist võetud uurimismeetmetega võib ära kuulamise eest vastutav ametnik keelduda oma artiklist 4 tulenevate volituste kasutamisest.

Juhul kui menetlus algatati määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 11 lõike 6 või määruse (EÜ) 139/2004 artikli 6 lõike 1 punkti c kohaselt enne käesoleva otsuse jõustumist, ei hõlma käesoleva otsuse artikliga 14 ettenähtud vahearuanne ja artikliga 16 ettenähtud lõpparuanne uurimistappi, välja arvatud juhul, kui ärakuulamise eest vastutav isik teeb vastupidise otsuse.

Artikkel 19

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 13. oktoober 2011

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO
